Examenul national de bacalaureat 2021 Proba E. d) Chimie organică

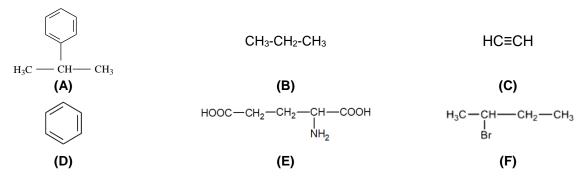
Testul 12

- Toate subjectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

SUBIECTUL I (40 de puncte)

Subjectul A.

Itemii de la 1 la 10 se referă la compuși organici ale căror formulele de structură, notate cu litere de la (A) la (F), sunt prezentate mai jos:

Pentru fiecare item, notați pe foaia de examen numărul de ordine al itemului însoțit de litera corespunzătoare răspunsului corect. Fiecare item are un singur răspuns corect.

1. Între compușii organici (A)-(F) sunt și hidrocarburi. Numărul acestora este:

a. 4: **b.** 3; **d.** 1.

2. Au în moleculă numai legături covalente simple:

a. (A) si (B); **c.** (B) si (F);

b. (B) si (C); **d.** (E) si (F).

3. Hidrocarbura (A) se poate obtine din hidrocarbura (D) printr-o reactie de: c. substitutie; a. aditie;

b. eliminare: d. transpoziție.

4. Este adevărat că:

a. (A) are denumirea uzuală cumen; c. (E) este un hidroxiaminoacid dicarboxilic;

b. (B) se formează la cracarea *n*-butanului; d. (F) se formează la aditia bromului la 1-butenă.

5. Compusul (C):

a. are în moleculă două legături covalente de tip sigma(σ); **c.** este insolubil în acetonă:

b. este lichid, în conditii standard;

6. Este adevărat că:

a. (C) si (D) au formule procentuale diferite; c. (E) este solid, în conditii standard;

b. (D) este solid, în conditii standard; d. (E) si (F) au în moleculă grupe functionale trivalente.

d. poate fi obținut din carbid.

7. Au în moleculă un atom de carbon asimetric:

a. (A) și (E); **c.** (B) și (E); **b.** (A) și (F); **d.** (E) și (F).

8. Referitor la reacția dintre acidul clorhidric și hidrocarbura (C), în raport molar 1 : 1:

a. compusul rezultat are un atom de carbon asimetric; c. nu se aplică regula lui Markovnikov;

b. este o reacție de substituție; d. se formează 1,2-dicloroetenă.

9. În compusul (E) raportul masic:

a. C: H = 5:9; **c.** C: O = 5:4; **b.** C: H = 20: 3: **d.** C: O = 16: 15.

10. Într-un mol de compus (A) există același număr de atomi:

a. de carbon ca într-un mol de acid glicil-glicil-glutamic; **c.** de hidrogen ca în doi moli de *n*-pentan;

b. de carbon ca în doi moli de acid glicil-glutamil-glutamic; d. de hidrogen ca într-un mol de etan.

30 de puncte

Subjectul B.

Citiţi următoarele enunţuri. Dacă apreciaţi că enunţul este adevărat scrieţi, pe foaia de examen, numărul de ordine al enunţului şi litera A. Dacă apreciaţi că enunţul este fals scrieţi, pe foaia de examen, numărul de ordine al enunţului şi litera F.

- 1. O catenă aciclică saturată liniară nu contine atomi de carbon tertiar sau cuaternar.
- 2. Sunt două alchine cu zece atomi în moleculă, izomere de pozitie.
- 3. Scăpările de gaz metan din conducte pot fi depistate usor, deoarece metanul are miros neplăcut.
- 4. Trioleina formează un amestec eterogen cu benzenul.
- 5. Polietena poate fi utilizată la fabricarea foliilor pentru ambalaje.

10 puncte

SUBJECTUL al II-lea

(25 de puncte)

Subjectul C.

- Un amestec de acetilenă şi de hidrogen este trecut peste un catalizator de nichel. Scrieţi ecuaţia reacţiei care are loc.

 2 puncte
- **2.** După hidrogenare, volumul amestecului gazos de la **punctul 1**, se reduce la jumătate. Știind că numai acetilena se consumă integral, determinați raportul molar acetilenă : hidrogen din amestecul gazos inițial.

4 puncte

- **3.** Buteliile pentru voiaj sunt umplute cu amestecuri de propan și *n*-butan. Scrieți ecuațiile reacțiilor care au loc la arderea unui amestec de propan și *n*-butan. **4 puncte**
- **4.** Un amestec de propan și *n*-butan, în raport molar 1: 2, se supune arderii. Știind că în amestec sunt 66 g de propan, determinați cantitatea de dioxid de carbon formată în urma arderii alcanilor din amestec, exprimată în moli.

4 puncte

5. Notați o utilizare a acetilenei.

1 punct

Subjectul D.

1. Scrieți ecuațiile reacțiilor de nitrare a benzenului cu amestec sulfonitric pentru obținerea nitrobenzenului, a 1,3-dinitrobenzenului și a 1,3,5-trinitrobenzenului. Utilizați formule de structură pentru compușii organici.

6 puncte

- **2.** Într-un proces de nitrare a 3120 kg de benzen, în amestecul organic de reacție obținut, raportul molar nitrobenzen : 1,3-dinitrobenzen : 1,3,5-trinitrobenzen : benzen nereacționat este 4 : 3 : 2 : 1. Calculați masa de nitrobenzen obținută, exprimată în kilograme. **3 puncte**
- 3. Notați o proprietate fizică a naftalinei, în condiții standard.

. 1 punct

SUBIECTUL al III-lea

(25 de puncte)

Subjectul E.

- 1. a. Scrieti ecuatia reactiei de obtinere a acetatului de magneziu din acid acetic si magneziu.
- **b.** Determinați cantitatea de magneziu, exprimată în kilomoli, necesară obținerii a 56,8 kg de acetat de magneziu, la un randament al reacției de 80%. *5 puncte*
- 2. Un alcool polihidroxilic (A), cu catenă aciclică saturată, are raportul atomic C : O = 1 : 1. Știind că într-o moleculă de alcool sunt 14 atomi, determinați formula moleculară a alcoolului (A).

 3 puncte
- 3. Notați o proprietate fizică a 1,2,3-propantriolului, în condiții standard.

1 punct

4. Se consideră schema de transformări:

1. A+
$$H_3C-C$$
 \to B+CH₃COOH 2. B+H₂O $\stackrel{H^+}{\longleftrightarrow}$ A+CH₃-COOH

Scrieţi ecuaţiile reacţiilor din schemă, ştiind că (A) este un hidroxiacid cu formula moleculară C₇H₆O₃ și nucleu benzenic o-disubstituit. **4 puncte**

5. Notati două utilizări ale etanolului.

2 puncte

Subjectul F.

- 1. a. Notați denumirea științifică (I.U.P.A.C.) a glicinei.
- **b.** Prin condensarea glicinei se formează 0,1 mol de peptidă simplă (P) și 5,4 g de apă. Determinați numărul atomilor de carbon dintr-o moleculă de peptidă simplă (P). **5 puncte**
- 2. Scrieți ecuația reacției de oxidare a glucozei cu reactiv Fehling. Utilizați formule de structură pentru compușii organici.
- 3. O probă de 400 mL soluție de (+)valină de concentrație 0,3 M se amestecă cu 800 mL soluție de (-)valină de concentrație 0,15 M. Demonstrați, prin calcul, faptul că soluția obținută după amestecare nu rotește planul luminii polarizate.
 3 puncte

Mase atomice: H- 1; C- 12; N- 14; O- 16; Mg- 24. **Volumul molar** (condiții normale): V = 22,4 L·mol⁻¹.